

2020-11-25

KUVAILEVAN METATIEDON ASIAANTUNTIJARYHMÄN KOKOUS

Aika: 25.11.2020 klo 9-12

Paikka: KUMEn Zoom-kokoushuone

Paikalla: Pia Backman (Åbo Akademis Bibliotek), Ville Huhtala (Helsingin yliopiston kirjasto), Katja Hyvärinen (Itä-Suomen yliopiston kirjasto), Sirpa Janhonen (Varastokirjasto), Minna Kantanen (Kansalliskirjasto 9.40-), Sini Neuvonen (Espoon kaupunginkirjasto), Silja Saarikoski (Seinäjoen ammattikorkeakoulun kirjasto), Anne-Mari Salmela (Turun yliopiston kirjasto), Anna Viitanen (Turun kaupunginkirjasto), Irina Vikman (Hämeen ammattikorkeakoulun kirjasto ja Kiti Vilkki-Eriksson (Kansalliskirjasto)

Kutsuttuina asiantuntijoina: Heidi Ronkainen (Kansalliskirjasto), Minttu Hurme (Kansalliskirjasto), Serafia Kari (Kansalliskirjasto),

Poissa: Katri Riiheläinen (Kirjastopalvelu)

- 1. Edellisen kokouksen pöytäkirja
- 2. Ilmoitusasiat
- 3. Kirjastojärjestelmät
 - Voyager
- 4. Muiden kuvailun asiantuntijatyöryhmien esityslistat Kansalliskirjaston foorumilla
- 5. Kirjastojen kysymyksiä
 - 1) Kysymys: Päivittyvä aineisto, merkintä kentissä 008-264-500-505-787
 - 2) Kysymys: Vastuullisuustiedon merkitseminen
 - 3) Kysymys: Kenttä 506 (ja 540 & 856), verkkoaineisto saatavissa vapaasti ja lisensoituna
 - 4) Kysymys: Omakustanteen merkitseminen
- 6. Seuraava kokous

1. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen (27.10.2020) pöytäkirja.

2. Ilmoitusasiat

RDA 3R -projekti päättyy ja Toolkitin Beta-versiosta tulee RDA:n virallinen versio 15.12.2020; [tiedote](#). Suomessa jatketaan nykyisen Toolkitin käyttöä toistaiseksi, käännökset ja linjaukset valmistellaan vuoden 2021 aikana.

[Melindan talonmiehen kirje 2/2020](#)

Meneet tapahtumat - [lisätietoja](#)

- Talonmies-Extra-tuokio 19.11.2020
- Melinda-webinaari 3.12.2020

Tulevat tapahtumat - [lisätietoja](#)

- Talonmiehen tuokio 17.12.2020

Kuvailuryhmien työpajasta

- Metatietosanastoa kehitetään ja työryhmä uudistetaan. Myös ehdotusjärjestelmä muuttuu.
 - [Kiti Vilkki-Erikssonin esitys](#)
- Marja-Liisa Seppälä esitteli [RDA-projektia](#).

3. Kirjastojärjestelmät

Voyager

- Siivotaan Voyageriin liittyvät ohjeet pois vuodenvaihteessa, kun Voyagerin käyttö loppuu kokonaan.
- Aallon Voyager-kuvailu loppuu 25.11.2020

4. Muiden kuvailun asiantuntijatyöryhmien esityslistat Kansalliskirjaston foorumilla

Katsottiin muiden kuvailun asiantuntijaryhmien menneiden ja tulevien kokousten aiheita Kansalliskirjaston foorumilla <https://foorumi.kiwi.fi/t/kuvailuryhmien-kokousten-asialistat/1776>

5. Kirjastojen kysymyksiä

1) Kysymys: Päivittyvä aineisto, merkintä kentissä 008-264-500-505-787

Me-luettelot listalla kesäkuussa:

Yksityisyyden suoja työsuhteessa -teoksen (Melindan id 6044713) nykyisen julkaisijan tiedoissa oli pieni virhe:

260 3# #3 2017- #a Helsinki : #b Alma Talent, #c 2001- korjattu #c 2017-

Yhdessä 500-huomautuskentässä oli: Tämän teoksen viimeisin kokonaispäivitys on tehty 12.9.2017. Korjasin: Tämän teoksen viimeisin kokonaispäivitys on tehty **1.6.2018**. Tarkistin päivämäärän aineistosta itsestään.

Päivitin myös 505-kentässä olevan sisällysluettelon ajan tasalle.

Me-luettelot listalla syyskuussa:

Tätä on päivitetty nyt elokuussa, joten muutin päivämäärät. Muutin tietueen myös RDA:ksi sekä vaihdoin 787-kenttään tuoreimman, 9:n uudetun painoksen 2020 tiedot, ja vastavuoroisesti lisäsin tuon painoksen paperitietueeseen linkkikentän tähän.

Tuosta julkaisuvuodesta, eikä osakenttään c ja 008:aan kuitenkin kuulu manifestaation alkuperäinen julkaisuvuosi, ja vaihtuvien kustantajien ajanjaksot merkitään "aineiston osana" 3-osakenttään. Nyt en suoraa ohjeistusta löytänyt, enkä tuota muuttanut.

VASTAUS

Julkaisuajan merkitsemiseen 264 kenttään löytyy ohje [sovellusohjeesta](#).

Koska päivittyvä aineisto luetaan sarja-aineistoihin, niin 008 kenttä muodostetaan kausijulkaisupohjalta: tallennetaan julkaisun alkamisvuosi ja loppumisvuosi. Koska julkaisua yhä päivitetään, käytetään avointa '9999' merkintää:
008/06-14 = c20019999

Tällä aineistolla on ollut useita välijulkaisijoita. Merkitään ne kuvailuun (264 ind1=2). Julkaisun kattamat vuodet merkitään #3 osakenttään. Viimeisimmän julkaisutiedon kohdalle (ind1=3) merkitään myös julkaisun alkamisvuosi:

264 #1 #3 2001-2011 #a Helsinki : #b WSOYpro
264 21 #3 2011-2014 #a Helsinki : #b Sanoma Pro
264 21 #3 2014-2017 #a Helsinki : #b Talentum Media
264 31 #3 2017- #a Helsinki : #b Alma Talent Oy, #c 2001-

Muut merkinnät päivitetään vastaamaan katsomispäivän tietoja:

500 ## #a Tämän teoksen viimeisin kokonaispäivitys on tehty 3.8.2020.
505 0# #a Johdanto -- Tietosuoja-asetuksen soveltamisala ja käsitteet -- ...
787 08 #i Painettu (ei päivittyvä): #a Nyyssölä, Mikko, 1957- #t Yksityisyyden suoja työsuhteessa. #b 9., uudistettu painos. #d Helsinki : Alma Talent, 2020 #h 340 sivua #z 9789521441615

588 kentässä olisi myös voinut käyttää verkkoaineiston kuvailun ohjeen mukaista merkintää: Kuvailun perustana [päiväys] katsottu sisältö.

2) Kysymys: Vastuullisuustiedon merkitseminen

Rupesin pohtimaan kentän 245 #c täyttämistä The Statesman's Yearbook 2021:n kohdalla. Kenttä on ydinelementti, mutta mitä siihen tulisi merkitä, jos vastuullisuus on ilmoitettu hyvin epäselvästi?

Alla on Melinda-tietue edellisen vuoden kirjasta, jossa 245 #c-kentässä on kirjan entisten toimittajien tiedot, mutta ei nykyisten.

https://melinda.kansalliskirjasto.fi/F/JHCIBJS2UFBPB5AD39BITBXSQ2MHCT7NUVEGIJUERIJL4S96QH-00261?func=full-set-set&set_number=115723&set_entry=000001&format=001

Voiko kentän jättää täyttämättä tällaisissa tapauksissa, vaikka se on ydinelementti?

VASTAUS

245 #c -osakentän voi jättää tyhjäksi.

3) Kysymys: Kenttä 506 (ja 540 & 856), verkkoaineisto saatavissa vapaasti ja lisensoituna

Toisinaan tulee eteen tietueita, jotka sekä verkossa saatavilla että Ellibsin kautta. Miten 506 silloin merkitään? Esim. tietue [007025163](#). Nyt on kaksi 506-kenttää.

VASTAUS

Aineisto on saatavissa kolmea kautta: 1) avoimesti verkossa, 2) vapaakappaleena ja 3) Ellibsin kautta. Tilannetta vastaavat 506, 540 ja 856 merkinnät ovat:

506 kenttä

506 0# #a Aineisto on vapaasti saatavissa. #f Unrestricted online access #2 star
506 1# #a Aineisto on käytettävissä vapaakappalekirjastoissa. #f Online access with authorization #2 star #5 FI-Vapaa #9 FENNI<KEEP>
506 1# #a Käytettävissä lisenssin hankkineissa organisaatioissa. #f Online access with authorization #2 star
Merkitään kaikki pääsyräjoitukset. Ellibsin rajoitus merkitään vain yleisellä fraasilla; paikalliskannassa voidaan käyttää tarkempaa merkintää.

540 kenttä

540 ## \$a Aineisto on käytettävissä tutkimus- ja muihin tarkoituksiin; \$b Kansalliskirjasto; \$c Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä \$u <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20071433> \$5 FI-Vapaa \$9 FENNI<KEEP>

Tässä vain vapaakappalemerkinnän lisenssi merkitään. Jos vapaalla aineistolla olisi ollut CC lisenssi, niin myös se olisi voitu merkitä. Ellibille voidaan käyttää tarkempaa rajoitusta paikalliskannassa.

856 kenttä

856 40 \$u <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-44-9550-2> \$y Linkki verkkoaineistoon

856 40 \$u <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-44-9550-2> \$z Käytettävissä vapaakappalekirjastoissa \$5 FI-Vapaa
Ellibsin linkki merkitään vain paikalliskantaan.

4) Kysymys: Omakustanteen merkitseminen

Onko omakustanteiden merkinnästä ohjeistusta? 264\$b, asiasanat, 500-kenttä? Miten mainitaan ja missä?

VASTAUS

Jos on hyvä syy ilmoittaa erikseen, että kyseessä on omakustanne, voi tehdä huomautuksen kenttään 500:

500 ## \$a Omakustanne.

Kenttään 264 merkitään kustantajan tiedot niin kuin ne on aineistoon merkitty. Joskus rajanveto omakustanteiden ja kaupallisten kustantamoiden välillä on vaikeaa.

KUMEA ei löytänyt mitään syytä sille, miksi omakustanteet pitäisi merkitä kuvailuun.

6. Seuraava kokous

16.12.2020 klo 9-12, etäkokous (RDA-linjaukset) KUMEA:n Zoom-kokoushuone